

Zalecenie nr 2.

Planowanie nawożenia i bilansowanie składników odżywczych

Aby zoptymalizować wykorzystanie składników odżywczych i poprawić ich recykling na poziomie gospodarstwa, wszystkie gospodarstwa (w szczególności gospodarstwa hodowlane) w regionie Morza Bałtyckiego (RMB) powinny wdrożyć:

- Roczne planowanie nawożenia na poziomie pola z uwzględnieniem azotu (N) i fosforu (P)
- Roczne bilansowanie składników odżywczych na poziomie gospodarstwa z uwzględnieniem azotu (N) i fosforu (P)
- Regularne oznaczanie zawartości składników pokarmowych w glebie

Aby wesprzeć wdrażanie środków w gospodarstwach rolnych powinny zostać przygotowane:

- Krajowe wytyczne dotyczące planowania nawożenia zarówno dla azotu jak i fosforu we wszystkich krajach RMB.

Planowanie zrównoważonego nawożenia

Aby uniknąć nadmiernego nawożenia, zwiększyć wydajność wykorzystania skład-

ników odżywczych i zapewnić wystarczające zaopatrzenie roślin w składniki odżywcze, nawożenie azotem i fosforem powinno być planowane corocznie na poziomie działki obejmującej pole. Azot i fosfor to nie tylko najbardziej kluczowe składniki odżywcze roślin uprawnych, ale także główne składniki odżywcze powodujące degradację wód powierzchniowych i gruntowych. Fosfor jest zasobem nieodnawialnym o ograniczonych rezerwach kopalnych. Planowanie nawożenia powinno opierać się na krajowych wytycznych nawozowych, które uwzględniają potrzeby upraw, spodziewany plon i żyzność gleby.

Wytyczne krajowe

Wytyczne dotyczące dawek stosowania azotu i fosforu należy opracować na poziomie krajowym, aby zapewnić ramy uwzględniające ekonomicznie optymalne nawożenie wraz z ograniczeniem ryzyka strat składników nawozowych. Wytyczne powinny być regularnie aktualizowane tak aby uwzględniać wyniki prób glebowych, nowe odmiany, wyceny (nawozów i upraw) oraz aby mieścić się w maksymalnych dawkach stosowania zarówno dla azotu, jak i fosforu (patrz także Zalecenie nr 1), które powinny być wspólne dla wszystkich krajów.

Krajowe wytyczne powinny uwzględniać wymagania dotyczące poziomu składników odżywczych dla spodziewanych plonów, przedplonów, wcześniejszego zastosowania nawozu w postaci odchodów zwierzęcych lub innych organicznych nawozów oraz odpowiednich cech gleby. Charakterystykę gleby należy regularnie określać za pomocą analizy gleby.

Stosowanie nawozów naturalnych

Stosowanie nawozów w formie odchodów zwierzęcych w planie nawożenia musi opierać się na zawartości azotu i fosforu w tym nawożeniu, określonej zgodnie z normami krajowymi (patrz także Zalecenie nr 3), nie wyłączając udziału składników odżywczych utraconych w wyniku technik lub czasu jego rozrzucania. Stwarza to zachętę do stosowania lepszych technik i praktyk zarządzania nawozem zwierzęcym (patrz także Zalecenie nr 3). Dopiero po zaplanowaniu zrównoważonego wykorzystania nawozu w postaci odchodów zwierzęcych należy w razie potrzeby rozważyć dodatkowe nawozy, aby sprostać wymaganiom upraw dla oczekiwanych plonów.

Ewidencjonowanie

Niezbędne jest prowadzenie ewidencji planowania i stosowania nawozów. Dlatego zalecamy promowanie stosowania narzędzia FaST (Narzędzie zrównoważonego rozwoju gospodarstwa dla składników odżywczych), który jest proponowany w ramach zasad dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska jako część nowej propozycji wspólnej polityki rolnej (WPR). Narzędzie to jest opracowane, aby pomóc rolnikom w zrównoważonym gospodarowaniu składnikami odżywczymi oraz w zwiększeniu cyfryzacji sektora rolnego.

Bilansowanie składników odżywczych na poziomie gospodarstwa

Bilanse składników odżywczych to narzędzia umożliwiające śledzenie przepływu składników odżywczych w gospodarstwie. Bilanse na poziomie gospodarstwa mogą

pomóc rolnikom w optymalizacji wykorzystania składników odżywczych, poprawie gospodarki rolnej i dają pogląd na potencjalne zagrożenia dla środowiska wynikające z ich działalności.

Bilanse składników odżywczych na poziomie gospodarstwa oblicza się jako różnicę między składnikami odżywczymi importowanymi a eksportowanymi do gospodarstwa i należy je sporządzać corocznie, aby śledzić zmiany w wydajności wykorzystania składników odżywczych w gospodarstwie. Napływ składników odżywczych pochodzi z nasion, pasz, zwierząt i różnych nawozów dostarczanych do gospodarstw, a także z symbiotycznego i asymbiotycznego wiązania azotu i osadzania się składników

odżywczych w atmosferze. Odpływ składników odżywczych ma miejsce, gdy główne produkty opuszczają gospodarstwo, np. zwierzęta, jaja, mleko, uprawy sprzedawane z gospodarstw i potencjalnie nawóz zwierzęcy, jeśli zostanie rozrzucony na innym gospodarstwie.

W celu ułatwienia obliczeń należy podać krajowe wartości referencyjne dla różnych produktów zwierzęcych i roślinnych. Należy również stworzyć krajowe wartości referencyjne dla różnych typów gospodarstw, aby pomóc ocenić wydajność wykorzystania składników odżywczych w gospodarstwie. Moduł balansowania na poziomie gospodarstwa można zintegrować z FaST jako szybkim i łatwym narzędziem cyfrowym.

